

Van de redactie

Bij het uitbrengen van deze vijfde en voorlopig laatste nieuwsbrief in de huidige vorm is binnen het Platform nagedacht over een mogelijke voortzetting. We denken in de nabije toekomst aan een sobere nieuwsbrief die vooral doorverwijst naar de website <http://platformen.vmbo-loket.nl>. Door vervolgens op 'Bouwtechniek' te klikken komt u op een scherm waar zich een aantal knoppen bevinden. Hier treft u een veelheid aan praktische weetjes, documenten, tips en informatie over regelingen. Ook kunt u teksten downloaden of een e-mailtje verzenden. We hopen dat deze site u niet alleen veel zal bieden maar u ook zal uitdagen zelf bijdragen te leveren. Pas dan kan een dergelijke voorziening echt tot leven komen.

In deze nieuwsbrief blikt de voorzitter terug op het afgelopen half jaar en kijkt vooruit naar hetgeen gaat komen. Collega Ale Rinia uit Hoogezand geeft een beeld van de wijze waarop zijn school gebruik maakt van buitenschoolse voorzieningen. Wanneer de school door omstandigheden niet of nog niet over de nodige faciliteiten beschikt een goede oplossing. Verder een bijdrage van de arbeidsinspectie; veiligheid is immers een aanhoudende zorg. Dan treft u aan informatie over de praktijkboeken voor de leerwerktrajecten VMBO-Bouwtechniek. Tot slot treft u een overzicht van de regiobijeenkomsten en informatie over Victo.

We wensen u wederom veel leesplezier!

Inhoud

- Van de voorzitter van het Platform, Hans Scheres
- Buitenschoolse praktijklessen in Assen
- Veiligheid, een aanhoudende zorg...
- Praktijkboek voor de leerwerktrajecten VMBO Bouwtechniek
- Nascholing? Kijk op de website van het Platform Bouwtechniek!
- Victo werkplekken
- Tweede serie regiobijeenkomsten schooljaar 2002 - 2003

Van de voorzitter...

Het schooljaar 2002-2003 is al weer enkele maanden oud en zoals elk ander jaar lijkt de voorbije vakantie alweer lang geleden door de schoolpraktijk van alledag en dat is maar goed ook.

Toch wil ik even terugblikken en de organisatoren van de landelijke dag op 5 juni vanaf deze plaats complimenteren met het gebodene; maar adel verplicht en op de volgende landelijke dag ligt er dus een forse hypotheek.

In deze nieuwsbrief treft u een activiteitenoverzicht en -planning aan.

De regiobijeenkomsten zullen m.n. in het teken staan van de Impulsprojecten die doorlopen en items

uit het z.g. 'Arrangement LOB's- BT / OC&W' die onder auspiciën van het platform uitgevoerd gaan worden. In de vorige nieuwsbrief (nr. 4) van mei heb ik een opsomming van de betreffende items gegeven.

In het kader van de versterking van de verticale beroepskolom VMBO-MBO-HBO ontvangt elke VO-school substantiële aanvullende middelen voor activiteiten gericht op betere aansluiting, doorstroming en rendementsverhoging (zie Uitleg no. 18: Regeling Impuls Beroepsonderwijs). Verder zijn er extra middelen inzake Aanvullende Bekostiging Netwerken VMBO 2002/2003 voor regionale projecten van groepen

scholen, aan te vragen bij de VMBO Project Organisatie (zie ook Uitleg no. 18). Hiervoor geldt echter 'Wie het eerst komt die het eerst maalt' dus ...

Wellicht is uw school inmiddels gestart met een Leerwerktraject of gaat dit volgend schooljaar doen. Gezien de beleidsruimte die scholen hebben zullen er allerlei varianten van duaal leren ontstaan en ik vind dat uitwisseling van expertise op een of andere wijze geregeld moet worden, bijv. middels een vaste interactieve rubriek op onze website, om te voorkomen dat overal weer het bekende wiel uitgevonden gaat worden.

Wordt dus vervolgd ...

Verder ben ik benieuwd of en zo ja welke koerswijzigingen ons te wachten staan ten gevolge van de politieke aardverschuiving die in mei heeft plaatsgevonden en ...wat ons na januari weer te wachten staat. Onderwijs is immers de 'driver' van de economie en we lopen qua investeringen fors achter op de westerse landen waar we ons zo graag mee vergelijken. De extra financiële impuls van de afgelopen jaren kan dit niet goedmaken; dit vereist een structurele beleidswijziging in het denken

over de rol van onderwijs in de kennissamenleving.

In mei/juni 2003 zullen de eerste VMBO-examens nieuwe stijl afgenomen gaan worden en in Uitleg nr. 20a d.d. 11 september 2002 en nr. 23 d.d. 2 oktober 2002 wordt hier uitgebreid op ingegaan. Scholen hoeven zich in dit eerste examenjaar VMBO nog niet volledig te conformeren aan de landelijke normering van de Centrale Examens voor wat betreft de Basisberoepsgerichte Leerweg.

De Projectorganisatie VMBO is inmiddels gestart met 'Regionale examens infobijeenkomsten' en ik adviseer u zich op de hoogte te houden en school- of sectorleiding hierop aan te spreken!

Tot slot wens ik u allen een prettige kerstvakantie toe en voor het nieuwe jaar veel arbeidsvreugde, weinig tegenslagen, en een flinke dosis relativerend vermogen.

Hans Scheres,
Voorzitter Platform VMBO-BT

Buitenschoolse praktijklessen in Assen

In het nieuwe examenprogramma bouwtechniek voor het VMBO zitten in het gemeenschappelijk kerndeel onderdelen die we niet helemaal op onze school kunnen doen. Doordat we te weinig ruimte hebben en omdat we vinden dat we niet alle deskundigheid in huis hoeven te hebben, hebben we in overleg met de directie er voor gekozen om voor de onderdelen 'Infra techniek' en 'Afwerkingstechnieken' aanvullende buitenschoolse praktijklessen te volgen.

Bij het opleidingscentrum Afbouw van het Opleidingscentrum SVS in Assen hebben we op woensdag 23 april enkele praktische onderdelen van 'stukadoren', 'afwerkingstechnieken' en 'decoratieve technieken' met 19 leerlingen gevolgd. Het vervoer vanaf Hoogezand gaf geen problemen, omdat ouders van de leerlingen bereid waren om ons te vervoeren. Nadat we de leerlingen ingedeeld hadden in 3 groepen gingen ze aan de slag met de opdrachten. De instructeurs van het Opleidingscentrum SVS hadden de opdrachten afgesteld op het examenprogramma bouwtechniek VMBO en de leerlingen waren zeer enthousiast en gemotiveerd.

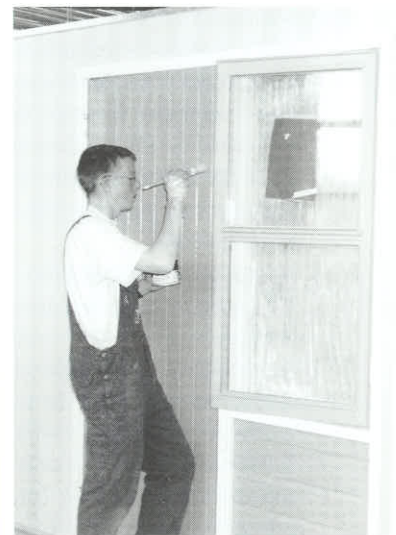
Vooraf de gehele outillage van de werkplaatsen waar ook leerlingen rondliepen van de BBL- en BOL-opleidingen maakte indruk op de 3de-klas leerlingen.

De leerlingen kregen een indruk van de afwerkingbranche in de

bouw waardoor hun beroepsbeeld werd versterkt. De opdrachten werden na de lessen geëvalueerd en becijferd zodat sommige leerlingen hun module 'afwerkingstechnieken' konden afsluiten.

Interessant was het om te zien dat leerlingen gebruik maakten van de vaardigheden genoemd in de preambule tijdens de lessen en tijdens de evaluatie. Zelfstandig werken, zelfreflectie, samenwerken e.d. maar ook het schoon achterlaten van de werkplek werden door de instructeurs genoemd als opvallend tijdens de lessen. Verder vertelden de instructeurs de leerlingen dat er leerlingen tussen zaten die ze graag na het behalen van hun VMBO-diploma weer op het opleidingscentrum terug zouden willen zien, omdat ze over specifieke vaardigheden beschikten voor

de afwerkingbranche.

In mei gaan we met dezelfde groepen leerlingen naar het Opleidingscentrum Infra technieken te Assen en ook daar zullen de leerlingen hun best doen om de module 'Infra techniek' af te sluiten.

Om een indruk te geven van de praktijklessen hebben we een foto-reportage gemaakt die gebruikt gaat worden bij het geven van voorlichting aan de 2de klas leerlingen tijdens de lessen 'Praktische sectororiëntatie' en om andere VMBO-scholen te informeren en enthousiast te maken voor deze vorm van aanvullende buitenschoolse praktijklessen.

Ale Rinia
Docent bouwtechniek, dr. Aletta
Jacobs College Hoogezand

Veiligheid, een aanhoudende zorg...

Eind februari 2002 is door de Arbeidsinspectie voor het Platform Bouwtechniek een notitie opgesteld met als doelstelling een bewustwordingsproces op gang te brengen en de basis te leggen voor een deugdelijke risico-inventarisatie.

Hiermee wordt de basis gelegd om de arbeidsomstandigheden in de praktijklokalen zo te verbeteren dat de leerlingen een veilige leeromgeving wordt aangeboden en de docenten in het VMBO het gevoel hebben de situatie weer 'meester' te zijn.

In aansluiting op die notitie start de Arbeidsinspectie medio september 2002 tot maart 2003 een inspectieproject technieklokalen bouwtechniek op scholen in het VMBO-onderwijs.

In het project wordt specifieke aandacht besteed aan Arbozorg, aan de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) en Plan van Aanpak (PvA). Bij de RI&E wordt geïnspecteerd of met de volgende specifieke risico's die optreden in lokalen houtbewerking rekening is gehouden: veiligheidsrisico's bij houtbewerkingmachines (in het bijzonder het gebruik van snijgereedschap), blootstelling aan geluid, blootstelling aan houtstof en bedrijfshulpverlening.

In dit project wordt geïnspecteerd of docenten en leerlingen doeltreffend zijn voorgelicht over de verrichtingen tijdens de technieklessen houtbewerking en de daaraan verbonden risico's, alsmede of het toezichtskader voor de techniekdocenten aanwezig is. Het betreft het toezicht (het geven van les) van docenten op leerlingen bij verrichtingen in technieklokalen houtbewerking in relatie tot de ervaring/leeftijd van de leerlingen en het aantal leerlingen per technieklokaal.

Technische vakken zijn, door het werken met en aanwezigheid van machines en apparatuur, vakken met een verhoogd risico, waarbij docenten werken met groepen leerlingen.

De afgelopen jaren vonden er in het onderwijs allerlei ontwikkelingen plaats zoals schaalvergroting van scholen, grotere klassen en het studiehuis, waarbij leerlingen meer verantwoordelijkheden hebben gekregen en geacht worden meer zelfstandig te werken dan vóór de invoering hiervan.

Gezien het hiermee samengaand

verhoogd risico zullen de lokalen bouwtechniek in het beroepsonderwijs door de Arbeidsinspectie bezocht worden.

De achterliggende gedachte van dit inspectieproject is tevens dat leerlingen de toekomstige werknemers zijn, en het belangrijk is dat veilig en gezond werken in de opleiding goed wordt aangeleerd.

• **Gevaarlijke stoffen.**

Sommige materialen geven behalve houtstof ook andere irriterende stoffen of splinters af. Spaanplaat is daarvan het bekendste voorbeeld.

• **Lawaai.**

Houtbewerkingmachines kunnen veel lawaai veroorzaken. En dus ook gehoorbeschadiging bij

DE ONGEVALCIJFERS IN TECHNIEKLOKALEN IN DE PERIODE 1997 - 2001

SPREKEN VOOR ZICH:

• Verrichtingen met houtbewerkingmachines (leerling)	33
• Verrichtingen met houtbewerkingmachines (werknemer)	10
• Diverse (werknemer)	49

Beroepsonderwijs betekent veel praktijklessen: leerlingen moeten hun vak in de vingers krijgen.

De belangrijkste risico's zijn:

• **Snijgereedschap.**

De huidige wettelijke normering met betrekking tot snijgereedschap heeft tot doel de mate van letsel, de geluids- en stofemissie te beperken en wordt door de Arbeidsinspectie gezien als bron-aanpak.

• **Machines.**

Aan de meeste ongevallen met machines zijn die van de houtbewerking medeplichtig. Ogen en handen staan daarbij bovenaan de lijst van beschadigde lichaamsdelen.

• **Stof.**

Bij het bewerken van hout komt stof vrij. Inademing daarvan is schadelijk voor de luchtwegen. Houtstof kan allergische reacties veroorzaken bij huidcontact. Houtstof kan in de neusholte en de voorhoofdsholte kanker veroorzaken. Hardhout (zoals eiken, beuken, berken, meranti, teak en mahonie), dat bij het verwerken in fijnere deeltjes vrijkomt, beschouwen we als kankerverwekkend. Zachthout is verdacht kankerverwekkend.

iedereen die in de werkruimte aanwezig is.

Dit project heeft tot doel om door middel van inspecties en het handhaven van wettelijke normen te bewerkstelligen dat bij alle bezochte scholen:

- er in de RI&E en PvA rekening is gehouden met de specifieke Arbo-risico's die optreden in technieklokalen houtbewerking:
 - veiligheidsrisico's bij houtbewerkingmachines
 - blootstelling aan geluid
- blootstelling aan houtstof minimaal is.
- bedrijfshulpverlening op peil is.
- de betreffende praktijkdocenten van de RI&E (met de specifieke Arbo-risico's die optreden in technieklokalen houtbewerking) kennis hebben kunnen nemen.
- de techniekdocenten en leerlingen doeltreffend zijn ingelicht over de verrichtingen tijdens de technieklessen houtbewerking en de daaraan verbonden risico's, alsmede over de maatregelen die erop gericht zijn deze risico's te voorkomen of te beperken.
- Of het toezichtskader (lesgeven) voor de techniekdocenten aanwezig is. Het betreft het toezicht

van docenten (bewijs van bekwaamheid) op leerlingen bij verrichtingen in technieklokalen houtbewerking in relatie tot de ervaring/leeftijd van de leerlingen en het aantal leerlingen per technieklokaal.

Op dit moment wordt voor het VMBO Bouwtechniek door een werkgroep in overleg met het Platform Bouwtechniek een model risico-inventarisatie uitgewerkt.

Deze zal in de uitgewerkte vorm inzicht moeten verschaffen in de risico's binnen de scholen, maar ook, met een uitwerking in het plan van aanpak, moeten leiden tot een veilige leeromgeving voor zowel de docent als de leerling. In afwachting van deze ontwikkelingen is het van groot belang om met betrekking tot voornoemde onderwerpen die in de RI&E opgenomen moeten worden, ideeën en suggesties hierover bij de werk-

groep neer te leggen. De werkgroep komt voor het laatst bij elkaar in januari 2003. De site www.veiligenwel.nl geeft zinvolle informatie m.n. voor leerwerktrajecten.

B.A.F. Engelberts
Arbeidsinspectie Regio Oost

Praktijkboek voor de leerwerktrajecten VMBO Bouwtechniek

Met ingang van het nieuwe schooljaar (september 2002) zal een groot aantal scholen starten met de leerwerktrajecten, ook binnen de afdeling Bouwtechniek. Voor de leerlingen die een dergelijk traject gaan volgen is een praktijkboek ontwikkeld. Het praktijkboek is daarnaast van belang voor de begeleidende docenten en de leermeesters.

Het praktijkboek is in augustus gereedgekomen. Voor de inhoud kan uit drie varianten worden gekozen, namelijk **timmeren**, **metzelen** en **schilderen**.

De praktijkboeken voor **timmeren** en **metzelen** zijn te bestellen bij de regiokantoren van Bouwradius. De praktijkboeken voor de richting **schilderen** zijn bij het Opleidingscentrum SVS te bestellen. Onderstaand treft u de adressen en telefoonnummers aan.

Het is de bedoeling dat er in de komende tijd keuzedelen uitgewerkt gaan worden. Dit betreft leerstof die niet direct onderdeel vormt van het examenprogramma,

maar die wel van belang is voor een gekozen vakrichting. Te denken valt aan stukadoors, wegenbouw, houttechniek, etc.

Op korte termijn zal er een deel 'houttechniek' beschikbaar komen. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met SH&M te Woerden (0348 - 420132). Wanneer de overige delen gereed zijn zal hierover nader worden bericht.

Besteladressen praktijkboek:
Bouwradius Regiokantoor Noord Oost
Burg. Roelenweg 12
8021 EV Zwolle
tel. 038 - 4268368

Bouwradius Regiokantoor West
Korenmolenaar 1G
3447 GG Woerden
tel: 0348 - 490234

Bouwradius Regiokantoor Zuid
Panovenweg 3
5708 HR Helmond
tel: 0492 - 507107

Opleidingscentrum SVS
Postbus 76
2740 AB Waddinxveen
Tel: 0182 - 641111
n.vanrooij@svs.nl
a.vankeulen@svs.nl

Drs. Annemieke van Keulen – Broumels
Opleidingscentrum SVS

**Landelijke dag
Bouwtechniek
in 2003
op 4 juni.**

Nascholing? Kijk op de website van het Platform Bouwtechniek!

Vanaf nu geen catalogus meer, maar een up-to-date website! Ga naar <http://platformen.vmbo-loket.nl> en kies bouwtechniek. Onder de knop **Nascholing** vindt u daar o.a. het cursusoverzicht. Per exameneenheid kunt u cursussen selecteren en bekijken. Dat kan een bekende of nieuwe VMBO-cursus,

maar ook een reguliere cursus van de aanbieders zijn. Downloaden van het aanmeldingsformulier en het bestelformulier voor het signpakket is ook mogelijk. Onder cursusvoorwaarden leest u hoe u zich kunt aanmelden.

Eveline Boerrigter
Opleidingscentrum SVS

VICTO-werkplekken

De werkplekken met de codes 1.1 t/m 1.12 kunnen nu al besteld worden bij Brink Techniek in Heerde.

Zie hiervoor de website: www.victo.nl.
De werkplekken 2.1 t/m 2.7 behoren

tot Victo-2 en zijn nog in ontwikkeling; u wordt hierover later geïnformeerd.

code	omschrijving	boekje SLO	software	hardware	Examen eenheden bouwtechniek (incl. code eindtermen)
1.1	Technisch verslag	ja	Word		BK2 (2); BK3 (1); BK13 (3)
1.2	Technische productpresentatie	ja	PowerPoint		BK2 (4); BK3 (2); BK13 (6 en 7)
1.3	Technisch tekening lezen	nee	WinCard (TEC Nijmegen)		BK2 (4)
1.4	Technisch tekenen	ja	AutoCad 2000		BK3 (1); BK10 (1,3,8); BK11 (1,2,3)
1.5	CAM Programmeren	ja	Applicatie in AutoCad 2000	KM3 graveermachine	BK8 (4); BK11 (2,3); BK14 (4)
1.6	Robotica	ja	bij robot	robot	BK3 (2)
1.7	Procestechologie	nee	Futurion	optie booropstelling	BK3 (3,4,5); BK12 (3,4)
1.8	Sturen en regelen	nee	Getronics	verkeersplein	BK3 (3,4,5); BK12 (3,4)
1.9	Schakelen	ja		paneel met schakelementen	BK3 (3,4,5); BK12 (3,4)
1.10	Bedrijfslogistiek	ja	Nedsoft voorraadbeheer	handscanner	BK12 (8)
1.11	Gebouwenbesturing	ja		paneel met schakelementen	BK13 (13)
1.12	Bedrijfsbeveiliging	ja		paneel met schakelementen	BK3 (3,4,5); BK12 (3,4)
2.1	Technisch tekening lezen (MT, BT, ET, IT, VT)	nee	CAD College (TEC Nijmegen)		BK2 (4)
2.2	Technisch tekenen (MT, BT)	ja, 2	AutoCad 2000		BK3 (1); BK10 (1,3,8); BK11 (1,2,3)
2.3	Robotica en FPA	ja	aanvulling op 1.6	robot + sorteerschijf + lopende band	BK3 (2)
2.4	Sturen en regelen	ja	aanvulling op 1.7, programmeersoftware Gentronic	verkeersplein	BK3 (3,4,5); BK12 (3,4)
2.5	Werkvoorbereiding 'eigenzaak'	nee dlo	routeplanner via internet planning maken facturen maken klachtgenafhandeling	spreadsheet telefoonkoffer spreadsheet klachtenregistratie	
2.6	communicatie	ja		telefoonkoffer	
2.7	softwarematige klachtenregistratie	ja	Zoals bij economie		

Overzicht gastscholen tweede regiobijeenkomsten van het Platform Bouwtechniek schooljaar 2002 – 2003

Regio	Datum	Plaats van bijeenkomst
Regio 1 Regiocoördinator: A. van Langen Tel./fax.: 072 – 5711361 E-mail: aad.vanlangen@hetnet.nl	19 februari 2003	Willem Blaeu Bergerweg 1 1815 AC Alkmaar Telefoon: 072 – 5122477 Contactpers.: M. Jesterhoudt
Regio 2 Regiocoördinator: W. Verhoog Tel./fax.: 0182 – 343386 E-mail: wim.verhoog@wanadoo.nl	5 februari 2003	Develsteincollege Techniek Postbus 377 3330 AJ Zwijndrecht Telefoon: 078 – 61 28 085 Contactpers.: L.Los
Regio 3 Regiocoördinator: J. Oost Tel./fax.: 0511- 444325 E-mail: joost@lauwerscollege.nl	12 februari 2003	Linde College Drafspportlaan 22 8472 AS Wolvega Telefoon 0561-691700 Contactpers.: Z Bruins-Slot
Regio 4 Regiocoördinator: A. Kreijns Tel./fax0318 - 516832 E-mail: albertkreijns@hetnet.nl	19 maart 2003	CSG Corlear Nijkerk Postbus 100 3860 AC NIJKERK Telefoon: 033 – 24 56 434 Contactpers.: D. Knol
Regio 5 Regiocoördinator: W. Everaard Tel./fax.: 040 – 2052086 E-mail: everaard@iae.nl	26 maart 2003	SG Emmacollege lokatie Aldenhof Mgr. Nolensstraat 58 6431 JP HOENSBROEK Telefoon: 045 – 5215277 Contactpers.: N.L.G. Ruiters
Regio 6 Regiocoördinator: J. van Eekelen Tel./fax.: 0113 - 211477 E-mail: jveekelen@zeelandnet.nl	12 maart 2003	SG De Overlaat Eikendonklaan 3 Postbus 259 5140 AG WAALWIJK Telefoon: 0416 – 33 69 31 Contactpers.: J. Pullens

Regio 1

Bij de school is parkeren niet mogelijk.

Parkeren in de Singelgarage (op korte afstand van de school).

Openbaar vervoer is mogelijk school op 2 minuten afstand van NS station.

Gelezen:

'In Deventer komt een ornamentenschool. De leerlingen worden opgeleid tot houtsnijder en kunnen na hun opleiding onder meer aan de slag bij restauratieprojecten aan oude panden. het is de eerste opleidingsschool in Nederland die gespecialiseerd is in het ornamentalsnijden.'

en ...

'Een combinatie van docu-drama en soap. Zo kan de instructiefilm "De Val" die door Bouwradius is uitgegeven, worden genoemd. De video toont onder welke omstandigheden een ongeluk op de bouwplaats kan ontstaan. Met als doel de veiligheid op de bouw te verbeteren.'

Colofon

De Nieuwsbrief 'Bouwtechniek uit de steigers' informeert docenten bouwtechniek over het landelijk impulsproject 'VMBO in bedrijf – bedrijven in het VMBO'. Het project werkt aan de versterking van de positie van het VMBO in relatie tot het bedrijfsleven en het secundair beroepsonderwijs (SBO).

De Nieuwsbrief verschijnt twee tot drie maal per jaar en wordt verzonden aan scholen met een afdeling Bouwtechniek ten behoeve van docenten, sectordirecteuren en coördinatoren. Tevens wordt de Nieuwsbrief gezonden aan de samenwerkingsverbanden en de ROC's.

De redactieraad van de Nieuwsbrief bestaat uit A.J.J. van der Burg (KPC Groep), W.Everaard (regio-coördinator ZO) en W.Verhoog (landelijk coördinator bouwtechniek).

Voor bijbestellingen kunt u contact opnemen met het Platform VMBO bouwtechniek (Postbus 76, 2740 AB Waddinxveen).

Redactieadres

KPC Groep, A.J.J. v.d. Burg
Postbus 482

5201 AL 's-Hertogenbosch

Telefoon: 073 – 6247 247

Fax: 073 – 6247 294

E-mail: a.vdburg@kpcgroep.nl